

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE, EGY ÓRA
KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
ÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL, PIAC-UTCA 49

Nagy tüzérségi harc Flandriában

A franciák támadásai sikertelenek maradtak

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 11. — Hivatalos jelentés.

Egyik harctéren sem volt nagyobb harci cselekmény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 11. A nagyfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A flandriai tengerparti szakaszon és Blankerse és Poelkappelle között a tüzérségi harc délután jelentékenyen fokozódott Draibanknál a franciák ismét támadtak, de sikertelenül. — Az Yperntől keletre levő harmezőn erős kölcsönös tüzelés. Az angolok nem támadtak. — Zonnebeke és Zandwoorde fölött este 80 repülőgép részvételével légi csata fejlődött ki, amelyben 3 ellenséges repülőt lelőttünk.

A német trónörökös hadcsoportja: A Maas keleti partján alsórajnai és westfáliai zászlóaljok hatásos tűz-előkészítés után erőteljes rohammal a Chaume-erdőben fontos területet ragadtak el a franciáktól. Az ellenség nagy heves támadást intézett ellenünk, amelyek nagy veszteségeikkel mind meghusultak. Több mint 100 fogoly és néhány géppuska jutott kezünkre. Beaumontól és Beconvauxtól délnyugatra a francia vonalakba intézett előretöréseink is teljes sikerrel jártak.

KELETI HARCTÉR.

Az arcvonal több helyén élénk zárótüz időnkint megerősödött. A román sikágon és Brailánál, amelyet az oroszok bombáztak, megtorlásul ütégeink Galacot ágyúzták, ahol tüzvészek keletkeztek.

Macedon arcvonal: Élénk harci tevékenység az Ochrida- és a Prespa-tó közötti szorosban, a Cserna-hajlásban, továbbá a Vardar és a Doiran-tó között több helyen előretörő ellenséges felderítő osztagokat elűztünk.

Szeptember havában az ellenséges légi

haderők vesztesége a német arcvonalakon 22 kötött léggömb és 371 repülőgép volt, melyek közül 167 vonalaink mögött, a többi pedig — amint megállapítható volt — az ellenséges vonalakon túl zuhant le. A mi veszteségeink légi harcban 82 repülőgép és 5 kötött léggömb volt.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, október 11. A Wolff-ügynökség jelenti október 11-én este:

Nem volt nagyobb harci tevékenység.

Újabb 46,000 tonna

Berlin, október 11. A Wolff-ügynökség jelenti:

A Földközi-tenger mindkét részén tengerattjáróink ismét súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. 12 gőzöst, 33 vitorlást süllyesztettünk el 46,000 tonnatartalommal.

A TENGHERÉSZETI VEZÉRKAR
FŐNÖKE.

Nyolc millió font értékű hajót süllyesztett el a Seeadler

London, október 11. A Daily Mail jelenti Sidneyből: Egy segédcirkáló most részletes leírást közöl a Seeadlerről. Ez a német segédcirkáló legutóbb zátonyra futott, de a legénysége egy francia hajót kerített hatalmába és azzal folyatta portyázását. A Seeadler körülbelül négyezer tonnás volt. A német kikötőt norvég fahajóval maszkírozva hagyta el. A deszkákat úgy rakták el a fedélzetén, hogy köztük elegendő hely maradt a legénységnek. Egy torpedóvadász megállította a Seeadlert, minthogy azonban az írásait rendben találta, elbocsátotta.

Midőn a segédcirkáló az Atlanti-óceán déli részére jutott, a deszkákat leszórtá és megkezdte hadműveletét. A személyzet kijelentette, hogy rövid idő alatt 8 millió font sterling értékű hajót süllyesztett el. A Seeadler az ausztrália part közeléig jutott, ahol elfogott egy közszenszállító hajót, amely Honoluluba tartott. Miután a segédcirkáló nyolc hónapig a tengeren volt, a hajó teste annyira

rászorult a tisztogatásra, hogy a kapitány beutott vele a Mopeha-sziget öblébe. Tisztogatás közben támadt az a hatalmas szökőár, a mely a hajót elragadta és a zátonyokhoz csapta.

A szociálisták lapja a császár ellen

Berlin, október 11. A „Vorwärts” hevesen támadja Michaelis kancellárt „A félrevezetett császár” című cikkében. Szükségtelen magyarázni, — írja a cikk — hogy a kancellár állása a 9-iki jelenetek miatt lehetetlenné vált. Sajnos, hogy a császár Michaelis kancellár kinevezésénél nem kérte ki a népképviselő tanácsát. Ez alkotmányos lépés lett volna. Téved a császár, ha azt hiszi, hogy az eddig követett mód a birodalmi gyűlést kielégíti.

A német császár Bulgáriában

Szófia, október 11. A város erősen készülődik Vilmos császár fogadására. A házakat fellobogózták s diadaliveket emeltek.

Wilson nem követeli a Hohenzollernek távozását

Bern, október 11. Félhivatalosan jelentik Washingtonból: Az amerikai kormány nem kételkedik abban, hogy a Németországban készülő változások a monarchisztikus hatalmat is korlátozni fogják. Hogy az elodáztatlan reformok a békekötés előtt vagy csak a békekötés után jönnek-e létre, az nem érinti a béke kérdését jelentékenyen. Tény az, hogy a német liberálisoknak tudomásuk van arról, hogy Wilson elnök nyitva hagyja a békéhez vezető utat, nem követeli a Hohenzollernek eltávolítását, nem akar beavatkozni Németország belső ügyeibe, csak a német nép jelenlegi képviselőivel nem akar tárgyalni, mert megbízhatóbb vezetőket kíván.

Az új orosz kormány programja

Pétervár, október 11. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Az orosz kormány a következő nyilatkozatot adta ki:

— Az országban az anarchia szele száguld végig. A vasmarku ellenség nyomdusa egyre fokozódik. Az ellenforradalmi elemek ismét felemelik fejüket. Oroszország sorsát az alkotmányozó országgyűlésig az ideiglenes kormányra bízták. Az alkotmányozó országgyűlés összehívását a kormány szilárd meggyőződése szerint egy nappal sem lehet tovább halasztani.

Áthatva attól a reménységtől, hogy csakis az általános béke teheti képessé hazánkat minden teremtő erejének kifejtésére, a kormány

URANIA

Működés — Képzés — Folytatás
október 12-13-14.

Magyar szociálisták

A gyónás szentsége

drama 4 felvonásban.

Főszereplők:

Berky Lili

Janovits Jenő dr.

Aranykőműhely

vígjáték 2 felvonásban.

Az Alpok hója

találkozón keresztül.

Előadások kezdete:

6, 8 és 10 órakor.

Előleges jelentés!

Működés Kedd

szombat

Fekete gyémántok.

II. rész.

APOLLO

Működés — Képzés — Folytatás

október 12-13-14.

Fényes-film.

Satanel

Szasa Grassi filmregénye.

Szenzációs fantasztikum

4 felvonásban.

Főszereplők:

Fényesi Emil

Scherkely Gyusztáv

és

a hisztéri műsor.

Előadás kezdete

6, 8 és 10 órakor.

fáradhatatlanul tevékeny külpolitikát fog követni a demokrata alapelvek szellemében. — *Törekedni fog az általános békekötésre minden erőszakosság kizárásával.* A szövetségekkel teljes egyetértésben legközelebb részt fog venni az *entente-hatalmak összejövetelén*, amelyen a rendes megbízottakon kívül olyan személy is képviselni fogja, aki a demokrata szervezetek különös bizalmát élvezi. (Teressenko külügyminiszteren kívül tudvalevően Cseretelli, a munkás- és katonatanács egyik népszerű vezére is elutazik Párisba.)

Ezen az összejövetelen képviselőink a háboru közös kérdéseinek kivül *megegyezést fognak keresni a szövetségekkel az orosz forradalom által hirdett alapelvekről is.* A kormány minden erejével támogatni igyekszik a szövetségek közös ügyét, meg fogja védeni az országot és *erélyesen szembe fog szállni minden olyan vállalkozással, amely más nemzetek területének meghódítására, vagy arra törekszik, hogy mások akaratát kényszerítse Oroszországra.* Törekedni fog arra, hogy az ellenséges csapatokat Oroszországból elűzze.

A hadsereg harcképességének helyreállítására az új kormány az egyetlen célravezető utat választja, amelyet a hadügyminiszter a főparancsnok által nyilvánosságra hozott napiparancsban hirdetett. Végre kell hajtani a *parancsnokok megválogatását*, olyan parancsnokok szükségesek, akik a modern háboru követelményeinek megfelelnek és *akik engedelmességek a köztársaságnak.* Ugy a fronton, mint a mögöttes területen végrehajtjuk a hadsereg újraszervezését és helyreállítjuk a szükséges katonai fegyelmet, amely nélkül erős hadsereg nem állhat fenn.

A nyilatkozat ezután kifejti a kormány katonai és polgári programját, szól a *hadsereg tényleges létszámának csökkentéséről*, még pedig úgy, hogy a front mögött az öregebbeket hazabocsátják. — A kormány meg fogja kállapítani az életszükségleti cikke legmagasabb árait.

A munkástanács az új kormány ellen

Amsterdam, október 11. A *Daily News* jelenti Pétervárról: A munkás- és katonatanács *elutasító magatartást tanúsít az új kormánnyal szemben.* Trodзи elnökle alatt 13 bolshevikből, 6 forradalmi szociálistából és 3 szociáldemokratából álló új v *grehajtó bizottságot választottak.* A határozatban kijelentették, hogy az *ellentorradalomban az egész vagyonos osztály részes s a koalíció meghátrálást jelent a Kornilow-féle irányzattal szemben.*

Pétervár kiűritése

Zürich, október 11. *Pétervár kiűritése szakadatlanul folyik.* Eddig 48,000 embert távolítottak el a városból. A kormány elhatározta, hogy lehetőség szerint Pétervárot marad.

Az entente az olasz fronton várja a katonai döntést

Bern, október 11. A londoni lapok haditudósítói *fontos eseményt várnak az olasz fronttól.* Az entente az olasz frontot tartja egyedül alkalmasnak arra, hogy ott a katonai döntést kierőszakolja.

Az olaszországi forrongás

Lugano, október 11. A római haditörvényszék a minap ítélkezett azoknak a vádlotaknak az ügyében, akiket azzal vádoltak,

hogy gyújtogattak a genuai kikötőben. A tárgyalás megállapította, hogy több vádlott valószínűleg összeesküvést szőtt a *genuai kikötő elpusztítására.* A két fővádlottat: Gaggi Pe-gazzanot és Lanzettit, *agyonlövésre ítélték*, még pedig az ítélet úgy szól, hogy a vádlottakat *hátulról kell hagyományolni.* Két másik vádlottat *élettögytig tartó fegyházra*, egy vádlottat pedig tíz évi fegyházra ítélték.

A vádlott asszonyokat bizonyítékok hiányában felmentették.

Taskendben helyreállott a nyugalom

Pétervár, október 11. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A taskendi zavargások elfojtására kirendelt csapatok *Korowicsenko* tábornok vezetésével *megszállták* a szabadságépületet s átkutatták a munkástanács helyiségeit, a *kormányzót és a forradalmi bizottság tagjait letartóztatták.* A városban a nyugalom helyreállt.

Debreceni tisztviselők a lakpénz emeléséért

A városnak a II. lakpénzosztályba helyezését kéri

A debreceni állami tisztviselőknek már régi és nagyon is jogos kérése, hogy Debrecen városa a II. osztályu lakpénzt élvező városok közé soroltassék. — Ennek érdekében sokszor kérvényeztek már, de mindig hiába, pedig a tények s a fennálló viszonyok teljesen megokolják a kérésüket, mert kétségtelen, hogy Debrecen egyike a legdrágább lakású városoknak s a jelenlegi lakpénz és a jelenlegi viszonyok mellett rá kell fizetniök a lakásukra, ami az amugy is rendkívül megnehezített megélhetési lehetőségeiket veszélyezteti.

Az országos egyesület debreceni köre tehát most újból a kormányhoz fordul jogos és méltányos kérésével, a következő fölratban:

*Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Urunk!*

Tisztelettel alíroítottak az állami tisztviselők országos egyesületének debreceni köre nevében megismételjük Nagyméltóságod előtt azon több ízben kifejezett, a m. kir. kormányhoz intézett alázatos kérelmünket, hogy *Debrecen sz. kir. város emeltesék a II. osztályu lakpénzt élvező városok közé.*

Mi, debreceni állami tisztviselők, kezdetől fogva rendkívül sérelmesnek tartottuk az 1908. L. törvénycikknek Debrecenre vonatkozó rendelkezését, amely Debrecen a III. lakpénzosztályu városok közé sorozta. E besorozás igazságtalan voltát már nem egyszer bátorkodtunk kifejtetni a lefolyt 10 év alatt, legutóbb 1914. május havában Nagyméltóságod hivatali elődjéhez felterjesztett folyamodványunkban.

Legyen szabad az említett felterjesztésekben csoportosított érveket röviden összefoglalnunk és néhány, mellettünk szóló, új körülménnyel kiegészítenünk.

Debrecen az 1908. L. törvénycikk előtt is a II., tehát közvetlenül a fővárost követő lakpénzosztályba volt sorozva. — Minthogy a *lakásdrágasági arány* a két város között kétségtelenül *fennmaradt és ma is oly mértékben áll fenn*, természetszerűleg következik, hogy Debrecen közvetlenül a Budapest utáni lakpénzosztályba, vagyis a *90 százalékos városok csoportjába* tartozzék.

Ez a természetszerű következmény el is van ismerve a m. kir. államvasutak által, a melyeknek tisztviselői Debrecenben, mint *üzletvezetőségi székhelyen*, a Budapestre szóló lakpénznek *90 százalékat* élvezik. Az egyenlő elbánás elve követeli, hogy mi, állami tiszt-

viselők, ne szenvedjünk rövidséget állami vas-
uti barátainkhoz képest.

A katonatiszteknek a mienknél sokkal, de sokkal kedvezőbb lakpénzosztályozására csak azért nem hivatkozunk ezuttal, mert a háboruban a katonatisztekre nézve a kivételes intézkedések is méltányosoknak tarthatók.

De éppen a háboru alatt és a háboru következtében merültek fel oly körülmények, a melyek kérelmünket feltétlenül jogosnak és teljesítendőnek mutatják. A háboru első évében *egyetemi város lett Debrecen*, megnyílt a debreceni állami tudományegyetem, azonban Debrecen csak lefokozott rangu egyetemi város marad mindaddig, amíg a debreceni egyetem tanárai és tisztviselői egyenlő lakpénzben nem részesülnek a többi vidéki, a kolozsvári, pozsonyi és zágrábi egyetem tanáiraival és tisztviselőivel.

A háboru hozta magával, hogy *Debrecen lakossága a legutóbbi három évben váratlanul és aránytalanul megnövekedett.* A menekültek kivül a falvakból és kisebb városokból olyan tömeg áramlott és áramlik folyton Debrecenbe, amely *aránylag semmivel sem kisebb, mint a Budapestre beköltözötték száma* és amely a városnak minden lakását már teljesen lefoglalta, úgy, hogy Debrecenben a lakáshiány alig mondható csekélyebb mértékűnek, mint a fővárosban. Ezt eléggé bizonyítja az a m. kir. pénzügyigazgatóság által hivatalosan is igazolható körülmény, hogy míg békeidőn az üresen álló lakások száma százakra rugott, addig *most legföljebb 50-60 ki nem adott lakás van*, azok is majdnem mind 1 és 2 szobás és modern felfogás szerint *használatlan lakások.*

A lakáshiány enyhülése *belátható időn belül nem remélhető*, egyrészt mert a beköltözés áramlata folyton tart, és a visszaköltözésre a béke idején sem lehet számítani, t. i. a városi lakó ritkán válik újra falusivá, másrészt mert az *építkezés a munkaerő és munkaanyag lehetetlen drágasága, sőt általános hiánya miatt szinte teljesen szünetel* és a háboru befejezéséig szünetelni is fog. E súlyos lakásviszonyokkal mi, állami tisztviselők, csak úgy küzdhetünk meg annyira, a mennyire, ha lakpénzünk sürgősen fölemeljük, vagyis *ha Debrecen már az 1917-1918. év költségvetésében a II. lakpénzosztályu városok közé soroztatik.*

Támaszkodva a régebben és ez alkalommal felhozott körülményekre, amelyeknek igaz voltáról Nagyméltóságod a helyi hatóságok útján könnyen szerezhet hivatalos bizonyítékokat, teljes bizalommal és mély tisztelettel újítjuk meg a lakpénz fölemelésére irányuló kérelmünket és maradunk az állami tisztviselők országos egyesületének debreceni köre nevében

Nagyméltóságodnak, Kegyelmes Urunknak alázatos szolgálai

Kazinczy Gábor,
ny. kuriai bíró, elnök.
Dr. Kardos Albert,
áll. reálisk. igazgató, titkár.

— A községi és hitfelekezeti tanítók és óvónók családi pótléka. A hivatalos lap mai száma közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, amely szerint a miniszter az 1917-18. költségvetési év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1917. évi IX. t.-c. 14. §-a az állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottak családi pótlékáról rendelkező 1912. évi XXXV. t.-c.-et, — annak egyes rendelkezéseit módosítva — az 1913. évi XVI. t.-c. alapján fizetékiesztítő államsegélyben nem részesülő nem állami (községi és hitfelekezeti) elemi népiskoláknál alkalmazott rendes tanítókra, tanítónőkre és az 1913. évi XL. t.-c. alapján fizetékiesztítő államsegélyben nem részesülő állami (községi, hitfelekezeti stb. óvodáknál alkalmazott rendes óvónőkre is kiterjesztette, valamint az államsegélyt eddig igénybe nem vett iskolaentartók iskoláinál alkalmazott tanítókra, tanítónőkre és óvónőkre is. A családi pótlékokra irányuló igény az illetékes iskolaszéknél, felügyelő bizottságnál jelentendő be s a kérelmet a közigazgatási bizottság nyílt

ülésein vizsgálat alá véve, terjeszti fel a válás- és közoktatásügyi miniszterhez. A miniszter határozata ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye.

A politika eseményei

A képviselőház összehívása

Budapest, október 11.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök ma hosszasan tárgyalt Szász Károly képviselőházi elnökkel a *parlament ülésszak előkészítése dolgában*.

A Magyar Tudósító jelenti: Wekerle Sándor miniszterelnök holnap délelőtt 10 órára a kabinet tagjait minisztertanácsra hívta egybe, amely a parlament egybehívásával kapcsolatos valamennyi kérdést elintézi. Az anyag nagyságára tekintettel a déli szünetet kivéve, a minisztertanács egész nap fog tartani.

A választójogi törvényjavaslat

Egyes lapok jelentéseivel szemben egyik kormánytámogató fővárosi estilap írja, hogy értesülése szerint a választójogi törvényjavaslatot a holnapi minisztertanács még nem tárgyalja abból az egyszerű okból, mert a javaslat *még nincs kész*. A választójogi minisztérium lázasan dolgozik a választójogi javaslaton, azonban ennek dacára is a törvényjavaslatot *csak október végén terjesztheti be* a kormány a képviselőház elé.

Az átmenetgazdasági minisztérium

A kormányhoz közelálló politikai körök értesülése szerint az átmenet-gazdasági minisztérium feladata azt lesz, hogy a *háboru utáni leszerelést előkészítse*, amiként az már Ausztriában, Németországban és az entente államokban megtörtént. Az átmenetgazdasági minisztérium és annak feladatai tárgyában egyébként legközelebb miniszteri értekezlet is lesz.

Színház és művészet

MŰSOR:

PÉNTEK: A vilávjáró, énekes bohózat. (Premier.) B) bérlet.
SZOMBAT: D. u.: A csizmás kandur. (Gyermek-előadás.)
SZOMBAT: Este: A vilávjáró. C) bérlet.
VASÁRNAP: D. u.: A csárdáskirálynő, operett.
VASÁRNAP: Este: A vilávjáró. (Bérlet-szünet.)

A cornevillei harangok. Csodálatosan szép előadásban hozta ma este ismét színe a színház Planquette Róbert gyönyörű muzsikájú operettjét, A cornevillei harangok-at. Az előadás a szereplő művészek és a rendezés kiváltsága folytán elsőrangú volt. — A nagyszerű hangú Szántó Gáspár Henry márkijának énekszámait külön-külön egy-egy ragyogó részlete volt az előadásnak. A mindig izléses Görög Olga Germain szerepét játszotta és művészi szépen énekelte. Mind a ketten nagyon sok tapsot kaptak. Pompás Serpolette volt Kovács Viora, aki kiváló énekes szubrett tehetségének adta tanujelét. Gáspár apó szerepében Hegedűs Ferenc ismét kabinetalakítást nyújtott s színészi talentuma ragyogott különösen a második felvonás nagy jelenetében. Igen jó volt Káldor Dezső mint Grenisó. Várnay László és Kassay Károly kitűnő humorral játszottak szerepeiket. Karácsonyi István karmestert precíz dirigálásáért, Hegedűs Ferencet a rendezésért illeti elismerés. (p.)

A vilávjáró. (A színházi iroda jelentése.) Fall Richárd kellemes muzsikájú új operettjének ma esti bemutató előadását, mondhatni, szenzációs érdeklődés előzi meg, ami természetesen is, hiszen a kitűnő operettnek nagy sikerű sikere volt Bécsben, ahol több mint százszor játszották már. Deda és Lindau Károly mulattató librettójához Fall Richárd dalamos, szép zenét írt, melynek melódiai mihamar népszerűvé lesznek a Csokonai-színház közönsége körében is. Az operett főszerepeit a következők játsszák: Huber — Kassay Károly, Lenke — Görög Olga, Sári — Seregh Mariska, Fenyves Lajos — Kaffiga Gyula, Fenyves István — Horváth Kálmán, Alkony Balambér — Várnai László, Allabé — Nagy Jenő, Péter — Kovács Imre, Prisztly báróné — K. Szűcs Irén. A darabban Görög Olga dr. Tatay Zoltánnak egy szép daikeringőjét énekl. Az előadás B) bérletes.

Gyermekelőadás. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután félhelyárakkal ismét gyermekelőadás lesz. Ez alkalommal A csizmás kandur című ötfelvonásos varázsserege kerül előadásra.

A féltékenység. (A színházi iroda jelentése.) A színház igazgatója már megszerezte előadásra Arcibasev szenzációs drámáját, amely a múlt hetekben került színpadra Budapesti óriási sikerrel. A darab szerepeit Heltai igazgató már kis is osztotta.

Satanel. Szemere György Dr. Meisztó című regénye nyomán készült ez a film. — Fenyvesi ebben a darabban is oly alakítást produkál, mely örökké emlékezetes marad előttünk. Ezt a négyfelvonásos fantasztikumot ma mutatja be az Apollo.

A gyónás szentsége, dráma 4 felvonásban, az Urániában. A legmélyebb és legtragikusabb probléma ennek a drámának a témája. Egy szentéletű, jámbor pap a főhőse, akihez egy sötét éjjelen beront egy zilált ember és meggyónja neki azt a gyilkosságot, amelyet az imént elkövetett. Ego te absolvo. Egy félóra múlva csendőrök bilincsben hozzák a pap öccsét, a gyilkosság gyanújától terhelten. Zordon probléma előtt áll a pap. Vagy a gyónás szentségét kell elárulni, vagy öccsét ítélik halálra...

HIREK

Kitüntetett tisztviselők. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a háboru tartama alatt teljesített buzgó működésük elismeréséért Rostás István rendőrőrkapitánynak és Somossy Béla hajduböszörményi polgármesternek a II. osztályu, Ozory István rendőrkapitánynak a III. osztályu polgárihadi érdemkeresztet adományozta. Ez elismeréssel a legfelsőbb helyen azt a nehéz és kitartó munkát honorálták, amelyet a tisztviselők a háboru súlyos viszonyai között kitűnően végeztek.

Debrecen rendkívüli közgyűlése. — Márk Endre udvari tanácsos polgármester ma bejelentette a tanácsnak, hogy Weszprémy Zoltán főispánnal történt megállapodás szerint a 20 millió kölcsön ügyében e hó 19-én, pénteken rendkívüli közgyűlésre hívják egybe a törvényhatósági bizottságot.

Kilenc díjat adnak ki a Messena-alapból. Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnok ma bejelentette a tanácsnak, hogy a Messena-alap az alapító oklevél kikötése értelmében már elérte a hagyományozó által kívánt 100,000 korona összeget s így a kamatok most már teljes egészükben ösztöndíjakra és műhelyfelszerelési segélyekre használhatók föl. A városi tanács Csűrös Ferenc dr. tanácsnok előterjesztésére elhatározta, hogy a jövő évtől kezdve hét darab 400 koronás ösztöndíjat és két darab 600—600 koronás műhelyfelszerelési segélyt fog kiadni. Így ezentúl 9 ösztöndíjat, illetve segélyt adnak ki.

A leszurtt dragonyos ügye. Bécsből táviratozzák: A Reichsrat ülésén ma válaszolt a landwehrminiszter az Ostbahnhofon leszurtt katona ügyében hozzá intézett interpellációra. A miniszter kijelentette, hogy az illető csapat szállító vonaton már menetközben is számos rendetlenség történt. Az Ostbahnhofon egy dragonyos káplárt, mert nem akart visszamenni a kocsiba, az egyik tiszt arculított. — Erre a katonák becsmérélni és szidalmazni kezdték a tisztet, ezek között egy Moritz nevű dragonyos katona is, akit Cerdyk hadnagy a bluzánál fogva megragadott, mire a dragonyos katona öklével a hadnagy arcába csapott. Cerdyk erre kirántotta oldalfelegyverét és a katonát leszurte. Az ügyben szigorú vizsgálat folyik és kéri, hogy amíg a bíróság ez ügyben nem döntött, vegyék le az ügyet a napirendről. A Reichsrat így is határozott.

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Batta István dr. debreceni református leánygimnáziumi tanárt a VIII. fizetési osztályba rendes tanárrá nevezte ki.

A debreceni honvéd-nap. Mind jobban közledeünk a honvéd-naphoz, annál hatalmasabban bontakozik ki óriási méreteivel nagyszabású programja. Ha valaki ma a két laktanyába betekintene, ott lázas tvékenységet vehetne észre. A mindennapi rendes foglalkozáson kívül mindenki legfőbb gondját képezi a honvéd-nap rendezése. Sikerén fáradozik a két tisztikar, hűséges segítő társaival, a derék altisztekkel s arravaló legénységgel egyetemben. Mert a szent ügy: az elesett bajtársak özvegyeinek segítése, hátrahagyott árvaik gondozása, felnevelése és a társadalomnak való átadása: becsületbeli ügy s szívéhez nőtt minden egyes honvédnek, legyen az tiszt, altiszt vagy közlegény.

A rendezés képe mindenestre érdekes s figyelmet érdemel. A laktanya egyik irodájában tanácskozik egy bizottság, melynek a 19-iki művész-est rendezése a feladata. — A művész-est a Csokonai-színházban fog lefolyni, elsőrendű helyi és fővárosi erők közreműködésével. Az est iránt nagy az érdeklődés, bár a szereplő személyek nevei egyelőre még a rendezőség titka. A másik zugban a piaci ünnepélyek rendező bizottsága ülészik. Meghánnya, megveti a szombati felvonulást és a vasárnaki (okt. 21.) árusítást. Itt elárulhatjuk a sörkedvelőknek, hogy a nagyon nélkülözött s régóta nem látott piros képi ropogós sóskifli is szerepel a sorozaton. Ismét egy harmadik bizottság a Nyulason rendezendő ünnepélyek sorsa felett tárgyal. Itt a munka sokirányú. A sátrak felállítására és a konyha berendezése, a katonai sportok betanítása s éjjeli támadás előkészítése megint más-más bizottságnak a feladata.

A rendezőség fárad, dolgozik a nemes cél érdekében és szórakoztatással akarja megteremteni a szükséges pénzalapot. De teljes joggal. Hiszen Debrecen és Hajdúvármegye nem maradhat le Szeged és Nagyvárad mellett. Ha azok társadalma ezeket tudott összehozni a honvéd özvegyek és árvák jóvoltáért, mi is megmutatjuk, hogy tudunk áldozni azok érdekében, akik életüket és vérüket áldozták fel miértünk.

Katonai kitüntetések. A felhatalmazott parancsnokság Guba Gábor és Kincses Sándor örvezetőknek és Arany István és Szilágyi József honvédeknek a 3. honvédegyletzredben a 2. osztályu ezüst vitézségi érmét, Kovács János, Pántye Tódor 3. honvédegyletzredbeli népfőlkéloknek a bronz vitézségi érmét, Glück Sándor I. osztályu számvivő altisztnek a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

A díjok-egyesület helyiségei. Az Országos Díjok-egyesület debreceni osztályának kérésére a városi tanács hivatalos helyiségül a városi könyvtár helyiségeit engedte át.

— **A reáliskola visszatelepítése.** A városi tanács mai ülésén foglalkozott a reáliskola helyiségeiben elhelyezett katonai kórház kitelepítése ügyével. A tanács kimondta, hogy minden intézkedést megtesz, hogy a kórház más alkalmas helyiségben nyerjen minél sürgősebben elhelyezést s így a tanítás céljaira az iskola helyiségei minél hamarabb felszabaduljanak.

— **Vonatösszeütközés.** Siófokról táviratozzák: Az állomáson a Budapestről jövő személyvonat tegnap este az ott veszteglő helyiérdekű vasutba beleszaladt. Az összeütközés erejétől a személyvonat a másik vonat tetejére futott. Egy utas meghalt, többen súlyosan megsebesültek s több kocsi elpusztult. Az összeütközést téves jelzés okozta.

— **A debreceni közművelődési könyvtár.** A debreceni közművelődési könyvtár vezetése érdekében a tanács Nagy József polgári iskolai tanárt, aki a könyvtár vezetője fogja, tanulmányutra küldte ki. Nagy József, aki több könyvtárt tanulmányozott, most jelentésben számolt be és tette meg javaslatait, amelyeket a tanács elfogadott.

— **Hol lehet sertéshúst és zsírt kapni?** A köz-ellátási hivatal tudatja a közönséggel, hogy szombaton, október 13-án a következő henteseknél kapható zsír: P. Szabó Mihály, Gombos Istvánné, Medgyaszai Sándor, Szabó Károlyné (Degenfeld-tér), Takács Józsefné (Simonffy-utca), Balogh István (Hajnal-sor), Ferge Józsefné (Homokkert), Ecsediné (Petőfi-tér), Gombos Ferencné (Péterfia-utca), H. Nagy Lajos (Hatvan-utca), Cséki István (Csapó-utca), Nagy József (Vámospécsi-ut), Fülöp Gusztávné (Salétrom-utca), dr. Szabó Mihály (Hunyadi-utca). A következő henteseknél sertéshúst és friss szalonnát lehet kapni: Nagy Istvánné (Libapiac), Kozma Gábor (Petőfi-tér), Kiss Gáborné, Tóth Miklósné (Árpád-tér), Borostyán Jenő (Miklós-utca), Kovács Frigyesné (Mészana-utca), dr. Szabó Mihály (Hunyadi-u.), P. Szabó Mihály (Degenfeld-tér), Kiss Gergelyné (Kossuth-utca), Császár Ferencné (Hatvan-utca), Cs. Nagy Lajos (Csapó-utca), Anyok Károly (Kut-utca), Juhász Sándorné (Csapó-utca), Csire Istvánné (Kisceglédi-ut), Gombos Gergely (Egyháztér). — Egy-egy jelentkező 25 dkgr. zsírnál vagy 50 dkgr. szalonnánál többet nem kaphat.

— **A felmentések meghosszabbítása.** Félreértések elkerülése végett, amely a lapokban leközölt rendeletek téves kommentálása folytán keletkeztek, értesíti a kereskedelmi és iparkamara érdekeltségét, hogy felmentésük meghosszabbítását f. évi október hó 25-ig mindazok kérelmezhetik, akiknek felmentése a revízió folyamán határidőhöz kötötten adatott meg. A névjegyzékek benyújtása a már ismert eljárás szerint történik, t. i. az egyénileg felmentettek a községi előljáróság, illetve polgármester után, azok pedig, akik egynél több egyén felmentését kérik, közvetlenül a kereskedelmi és iparkamaránál nyújtsák be a névjegyzékeket. Nem kell a további felmentést kérni a bizonytalan időre felmentetteknek, valamint azoknak sem, akiknek revíziós kérelme ügyében miniszteri döntés még nem érkezett.

— **Katonai tűzoltók Debrecenben.** A tűzoltóhiány kapcsán tudvalevőleg a városi tanács azt kérte a honvédelmi minisztertől, hogy a katonai rendőrség analogiájára engedje meg a tűzoltóságnak katonai személyekkel való kiegészítését. A honvédelmi miniszter ma érkezett leiratában közli, hogy a 3. honvédegyalozred legénységéből tűzoltó-osztag létesíttessék. A városi tanács a szükséges intézkedéseket most a pótzászlóalj parancsnokságával együtt megteszi.

— **A homokkerti közutak.** A homokkerti kertgazdaság már régebben két kutatot fúratott a Homokkert területén, amelyek azonban most elromlottak. Arra kérték tehát a tanácsot, hogy vegye ezeket közkezelésbe és gondoskodik a fentartásukról. A tanács az átvételt kimondta és utasította a mérnöki hivatalt, hogy a szükséges számításokat és intézkedéseket tegye meg.

— **A királyné népkonyhákat szervez** Bécsben. Bécsből jelentik: A király és a királyné Bécsben nagy akciót indított a hadikonyhák felállítására érdekében. A királyné anyjával, a pármái hercegnővel, elvállalta, hogy Ottakring kerületben több ilyen népkonyhát állít fel. Lichtenstein Edward herceg pedig a király megbízásából a belügyminisztérium hadigondozó hivatalával karöltve indít egy nagyszabású népélemezési akciót.

— **Katonai műszaki kinevezések.** A király Pető Lajos népfőlkelő hadnagy mérnököt főhadnagy mérnökké, Schmeller Mór műszaki segéd tisztet népfőlkelő műszaki tisztviselővé nevezte ki.

— **Az államsegély fölhasználása.** A belügyminiszter felhívására a tanács utasította Rostás István főkapitányt és Kondor Kálmán főszámvevőt, hogy az 1917. évi 96.000 koronás államsegély fölhasználásáról szóló kimutatásukat terjesszék be.

— **Orosz rablóbandák garázdálkodása.** A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A nagy kaukázusi vasútvonalon egy 70 tagból álló bünszövetkezet a sineket feltépte. — A gyorsvonat kisiklott, mire a banda az utasokat kirabolta, 8 utast megölt, ötvenet megsebesített.

— **Halmágyi dívatházába** iskolai és intézeti leánykabátok és ruhák nagy választékban érkeztek.

Béresgazda, 2 kocsis

konvencióra Hajdusámsonba, városföldjére november elsejére vagy újévre felvétetik **Soy**, bérlőnél.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőig egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szőig egy korona husz fillér. Minden további szó tizenkét fillér.

Két butorozott szoba, központi fűtéssel azonnal kiadó. Értekezhetni szombatomban, 13 án Ferenc József-ut 26. sz., II-ik lépcső, 2. emelet.

Füredőkádat megvételre keresünk. — Egy fényképezőgépet vennék. Miklós-u. 22.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Nyomdásztanoncok felvételnek
Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debrecen, Piac-utca 49.

Sötétbarna, foltos vadászgatyá, nőtény kedden elszőköt. Becsületes megtaláló jutalomban részesül Varga-utca 15.

Munkásember felvétetik állandó évi munkára. Cim a kiadóhivatalban.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Zongora használt eladó Széchenyi utca 15.

Rifutó fiu

— 14 éven felüli — havifizetéssel felvétetik Ferenc József-ut 49., I. em.

Eladó vagy haszonbérbe azonnal kiadó: Sámsoni-ut mentén Gerébitelepen, a vámház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképítményekkel ellátott lakást, ló- és tehénállót, sertés és aprómarha ólakat, górért stb. Az egész telek drótkerítéssel van körülfalazva, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. A szőlő teljes termésben van. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bank, r.t.-nál, Kossuth-u. 17. ja

Már kapható Jánosi Zoltán

ref. lelkész

nagyszabásu könyve.

Férfiak és hősök.

A schweizi reformatio és annak áldása.

Levéltári adatok alapján igen érdekesen megírott története a schweizi reformationnak és a reformatio jelentőségének mélyreható méltatása.

Csak egyedül ezen ünnepi kiadása jelent meg Schweizban. A schweizi református egyház megbízásából szerkesztette **Dr. Hadorn Vilmos** tanár.

Egyedül engedélyezett hiteles fordítás. 24 képpel.

Fordította és jegyzetekkel ellátta:

JÁNOSI ZOLTÁN

debreceni ref. lelkész.

A legjobb könyv, fényes munka, amely a reformatio 400-ik évfordulóján megjelent, a **művelt közönség** és az **egyszerű nép** részére. — Jánosi Zoltán mesteri módon, zamatos magyarsággal oldotta meg feladatát.

Ára: tűzve K 3 — (bottl ár K 3 50)

kötve K 4 50 (bottl ár K 5 —)

Minden 10 példányra 1 tiszteletpéldány. A pénz előleges beküldése esetén bérmentve küldjük.

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49. sz.